

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knačjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Mir in red na češkoslovaškem:

Prva etapa občinskih volitev na češkoslovaškem

Včerašnje občinske volitve so potekle v popolnem miru — Glasovi sudetsko-nemške stranke so v nemških občinah sicer porasli, vendar pa Henleinu niso prinesli stoođstotne zmage, kakor so napovedovali

PRAGA, 23. maja. br. Z nestrpnostjo in izvestno negotovostjo pričakovana prva volilna nedelja v CSR je potekla v redu in miru ter pokazala, da se češkoslovaška javnost zaveda velike odgovornosti za češkoslovaško republiko in za mir vse Evrope. Po razburljivih dogodkih zadnjih dni je vladal včeraj dostojanstven mir in red. Ukrepili oblasti so vsepovsod vlihi vero in zaupanje v državno oblast in tako tudi oni, ki so morda računali s tem, da jim bo prva etapa občinskih volitev dala priliko za nadaljevanje svoje hujskajoče propagande, niso prišli na svoj račun. Volilci so po večini že dopoldne izvršili svoje dolžnost. Ob 7. zvečer so bile volitve vsepovsod, kjer so se vršile, v redu zaključene.

Vsa pozornost političnih krogov je bila usmerjena na izid volitev v onih občinah, kjer so nastopili s svojimi kandidati sudetski Nemci. Tu je bilo prav za prav jedro včerašnjih volitev, ker je šlo za to, da se pokaže, ali je nemško prebivalstvo res stoođstotno za Henleina in njegovo politiko. Vodstvo sudetsko-nemške stranke je zastavilo vse sile in razvilo naravnost fantastično propagando, da bi z izidom volitev dokazalo svojo trditve, da je vse nemško prebivalstvo na njihovi strani. Stoodstotna zmaga pri občinskih volitvah naj bi jim služila v podkrepitve njihovih zahtev pri morebitnih pogajanjih s češkoslovaško vlado, še bolj pa pri njihovi inozemski propagandi.

Izid volitev pa je potrdil stališče, ki ga je doslej vedno zastopala češkoslovaška vlada. Henleinovci so v nemških občinah dosegli sicer zmago, ki pa da leč zaostaja za pričakovani henleinovskega vodstva. Le okrog 80 odstotkov glasov so zbrali za svoje kandidate, čeravno so izvajali na volilne hud pritisk zlasti v industrijskih središčih, kjer so delavcem grozili s takojšnjim odpustom, če ne bi glasovali za njihove kandidate. Kljub temu pa je zlasti nemška socialna demokratska stranka dobila toliko glasov, da so razpršene nemške bajke o stoođstotnem henleinovstvu nemških pokrajin. Izid volitev bi bil

morda še vse drugačen, če bi ne bile oblasti vse do zadnjega trenutka tako popustljive in dopuščale, da henleinovci organizirali pravcati teroristični sistem za strahovanje volilcev, sistem, ki je resno ogrožal tudi že avtoriteto države same. Da je Henlein dobil samo 80 odstotkov glasov, se lahko smatra spričo teh okoliščin skoroda za njegov neuspeh, čeravno mu tudi ta zmaga zagotavlja v teh občinah večino. Porast nemških glasov gre v prvi vrsti na račun nemških socialnih demokratov in pa kot posledica dejstva, da so se tri nemške stranke pridružile Henleinovemu pokretu in tako pomnožile njegove glasove, ki so napram volitvam leta 1935 porasli za 44 odstotkov, to je skoraj za polovico.

Po začetnih rezultatih, ki so bili objavljeni ob polnoči, je sudetsko nemška stranka v 33 popolnoma nemških občinah dobila 84.132 glasov, nemški socialni demokratje 10.880, češke stranke 17.822, komunisti 4.266.

Volitve v Pragi

PRAGA, 23. maja. AA. Dosedanji volilni izidi pri občinskih volitvah v Pragi dajejo naslednjo sliko: Češkoslovaški narodni socialisti 142.000 glasov, komunisti 89.500 glasov, češkoslovaški socialni demokratje 70.000 glasov, narodna zveza 64.000 glasov, obrtniška stranka 33.000 glasov, nacionalna liga 29.000 glasov, agrarci 29.500 glasov in Henleinova stranka 15.350 glasov.

Diplomatski razgovori v Pragi

PRAGA, 23. maja. AA. ČTK. Med občinskimi volitvami včeraj red in mir nista bila nikjer kršena, dasi so bile ulice povsod polne in se je ljudstvo silno zanimalo za potek volitev. Proti večeru so se pred uredništvi praških listov nabrale ogromne množice ljudstva, ki čakajo na objavo posameznih izidov.

Predsednik vlade dr. Hodža se je včeraj ves dan posvetoval s posameznimi člani vlade, da bi oblasti povsod lahko takoj zaščitile red in mir. Dr. Hodža je

sprejel francoskega poslanika de La-croixa, nato pa še angleškega poslanika Newtona. Oba obiska sta bila zgolj informativnega pomena. Vlada se trudi, da bi se narodnostni spori rešili mirnim putem.

Vodja sudetske nemške stranke Henlein je sedaj v tujini in se vrne najbrž začetkom prihodnjega tedna. Zato je dr. Hodža včeraj povabil k sebi njegovega namestnika dr. Franka in ga opozoril na odgovornost, ki v teh trenutkih sloni na vseh političnih činiteljih in na vodstvu sudetske nemške stranke. Predsednik vlade je povabil dr. Franka, da naj pri vodstvu stranke posreduje, da bo tudi stranka podpirala vlado pri vzdrževanju reda in miru. Nato je dr. Hodža še enkrat sprejel dr. Franka, ki je prišel še z dvema članoma vodstva stranke. Vsi trije so predsedniku vlade razložili svoje pripombe upravnega značaja. Na tem sestanku so ugovorili, da so bili ukrepi za ohranitev reda in miru zadostni in da so se tudi dobro izkazali.

Vpoklic enega letnika rezervistov in dopolnilnih oddelkov se je izvršil v idealnem redu. Popoln mir in redno življenje v prestolnici in vsej državi dokazuje, da je ta ukrep precej podpril vladne namere za miren potek volitev in da ta odredba ni imela značaja mobilizacije.

Poljski poslanik Pape je obiskal zunanega ministra dr. Krofta. Njegov obisk pa je bil informativen in prijateljski. Poljski poslanik je sprejel na znanje vsa pojasnila, ki mu jih je dal zunanji minister Krofta.

Položaj je stacionaren

PARIZ, 23. maja. br. V francoskih političnih krogih z največjo pozornostjo zasledujejo dogodke na Češkoslovaškem. Francoska vlada je po diplomatski poti

General Tonic premeščen

Ljubljana, 23. maja. Dosedanji komandant dravske divizije oblasti general Lazar Tonic je premeščen za komandanta moravske divizije v Nišu. Že v petek je izročil svoje vojaško povelje generalu Dušanovi. Svoje prijatelje v Ljubljani je obvestil, da se bo poslovil od njih pozneje, ko pride v Ljubljano po svojo družino.

General Tonic je bil v Ljubljani zelo priljubljen in zaupan, ki je med nami mnogo osebnih prijateljev, ki ga bodo težko pogrešali.

Komandant moravske divizije oblasti divizijski general Gjorgje Lukić, ki pride v Ljubljano na mesto generala Tonica, je tudi že izročil svoje vojaško povelje in častniki so mu priredili v Oficirskem domu v Nišu v soboto svečer poslovilni večer. Kakor general Tonic v Ljubljani, tako je bil tudi general Lukić v Nišu splošno priljubljen.

Otvoritev sobranja Prestolni govor kralja Borisa

Sofija, 22. maja. AA. Danes ob 11.30 dopoldne je Nj. Vel. kralj na svečan način otvoril 24. redno zasedanje narodnega sobranja. Ob tej priliki je kralj Boris imel prestolni govor, v katerem je izrazil veliko zadovoljstvo nad tem, da vidi spet zbrane predstavnike naroda. Zbranim poslušalcem je izrazil dobrodošlico. Zatem je Nj. Vel. kralj poudaril, da so težke razmere dovedle pred štirimi leti bolgarsko državo v težko preizkušnjo, ki jo je narod preživel zaradi svoje velike domoljubnosti. Zaradi tega je polagoma prišlo do notranje pomiritve v vsej Bolgariji. S tem je bila dana tudi možnost, da so bili izvoljeni po bolgarskih občinah pravi ljudski zastopniki. Ljudstvo je dobilo pravico svobodnega odločevanja. Da bi bilo to samoodločevanje tem popolnejše, je bila uvedena volilna pravica tudi za ženske.

Zunanji položaj Bolgarske, je poudaril kralj Boris, je iz dneva v dan bolj zadovoljiv. Prestiž naše države se neprestano povečava, za kar se je treba zahvaliti iskrenim in lojalnim odnosom nasproti ostalim državam. V službi miru smo imeli pred očmi vedno željo po priskrbenem prijateljstvu in po koristnem sodelovanju z vsemi sosedmi. Tako smo januarja meseca 1937 leta sklenili z Jugoslavijo večno prijateljstvo, ki je izraz iskrenih in globoke želje obeh držav po miru. Prijateljski odnosi so bili vzpostavljeni tudi s sosedno Turčijo in so bili okrepljeni še z nedavnim obiskom predsednika turške vlade in turškega zunanjega ministra v Bolgariji. Trudimo se tudi, da bi vzpostavili nasproti drugim dvema sosedoma, to je z Rumunijo in Grčijo še bolj prijateljske odnose, in da bi rešili vsa prečja vprašanja. Na drugi strani smo z več državami sklenili celo vrsto gospodarskih in kulturnih sporazumov ter tako nadaljevali z našimi napori za sodelovanje, ki ima za cilj zboljšanje mednarodnih odnosov. To so nove manifestacije miroljubne politike, od katere se nismo nikdar oddaljili in o kateri — o tem sem prepričan — pravilno sodi tudi ves ostali svet.

V prestolnem govoru je bolgarski kralj Boris dalje poudaril vse delo, ki ga je storila bolgarska vlada za povečanje bolgarske proizvodnje, za pospeševanje trgovine, za organizacijo večjega prometa in pobijanje brezposelnosti, kar ima vse za posledico tudi povečanje narodnega blagostanja. V državnem proračunu je bilo dosegeno stvarno ravnotežje, vsi izredni izdatki pa gredo izključno iz rednih proračunskih sredstev brez povečanja davčnih bremen. Kljub gospodarski in finančni krizi, ki v Bolgariji še vedno vlada, državni dohodki neprestano rastejo. Vlada je v okviru mednarodnih obveznosti podvela ukrepe, tudi za narodno obrambo. Doseženi rezultati omogočajo bolgarski ostanke, da odgovarja svoji nalogi, to je, da ostane zvest čuvár svoje domovine.

Kralj Boris je dalje omenil tudi vesel dogodek, da se je rodil prestolonaslednik. (Navdušene in dolgotrajne ovacije.)

Na koncu svojega govora je kralj Boris dejal: Spriču izkustev iz skorajšnje preteklosti se združuje v domoljubnem sodelovanju, da bi po novi poti in z novimi sredstvi prišlo do trajnega notranjega miru, edinosti in konstruktivnega mirnega dela, ki je jamstvo za napredek Bolgarije.

Tudi pri povratku v kraljevski dvorec je ljudstvo navdušeno pozdravljalo svojo kraljevsko dvojico.

Po prestolnem govoru je bil izvoljen za predsednika bivši trgovinski minister Mušanov, pristaš vladne politike. Dobil je 93 glasov. Vsega je glasovalo 160 poslancev. Za Ivana Badrianova je glasovalo 63 poslancev, trije pa so oddali prazne listke. Za podpredsednike sta bila izvoljena bivši podpredsednik sobranja Georgij Markov s 110 glasovi in bivši pravosodni minister Dimitrij Pešev z 92 glasovi.

Na predlog ministrskega predsednika Kjuzevanova je narodno sobranje sklenilo svojo redno sejo za jutri ob 15. Na jutrišnji seji bodo razpravljali o novem poslovnem redu.

v stalni zvezi z angleško in češkoslovaško vlado ter budno spremlja vse dogodke. V pariških krogih ugotavljajo, da se položaj glede Češkoslovaške včeraj ni niti poslabšal niti zboljšal ter da je trenutno stacionaren. V splošnem pa smatrajo, da je položaj še vedno zelo resen, ker Berlin ne da dati preciznih zagotovil glede svojega stališča v pogledu sudetskih Nemcev. Samo odločni intervenciji Anglije v Berlinu je pripisovati, da ni prišlo do nepopravljivih dogodkov. Z zadovoljstvom beležijo v Parizu dejstvo, da vlada v vsej CSR od sobote dalje vzoren red in mir, kar dokazuje polno avtoriteto državnih oblasti. V Parizu se tudi bavijo z vprašanjem, kako stališče bosta zavzeli Italija in Poljska, ki doslej uporno molčita. Upajo pa, da bosta pokazali interes za ohranitev evropskega ravnotežja.

Hude poplave v nemški Štajerski Najhujše je prizadeta Gornja Štajerska, kjer je prekinjen ves promet

Gradec, 23. maja. z. Skoro vsa štajerska kraje danes silko silnega opustošenja, ki ga je izvala včerajšnja nenadna poveljen. Najhujše je prizadeta Gornja štajerska, ker so cele pokrajine popolnoma odrezane od zunanega sveta. Mura je dosegla v Leobnu 4.40 m nad normalo, to je stanje, kakršnega še ne pomnijo. V svojem gornjem toku je Mura porušila vse mostove, vsa gornja dolina pa je spremenjena v eno samo jezero. Mnogo hiš je voda porušila, nekatere naselbine pa so kakor otoki sredi morja, tako da morajo ljudem z letali donesati hrano, dočim je zaradi deroče vode vsako reševanje izključeno. Tu je bilo do sedaj še sedem smrtnih žrtev. Tudi Murica s svojimi pritoki, ki so se pretvorili v deroče hudournike, je napravila silno opustošenje. Velika avtomobilska cesta je na mnogih krajih porušena, a tudi železniška proga je na sedmih mestih raztrta, tako da je ustavljen ves avtomobilski in železniški promet. Vzdržali so le mostovi, ki so bili zgrajeni v zadnjem času, dočim je voda vse druge porušila ali pa tako poškodovala, da jih morajo iz varnostnih razlogov podreti. Tudi v dolini od Brucka do Gradca je Mura prestopila bregove in poplavlja prostrana polja. Vsa okolica Gradca je pod vodo. V Knittelfeldu je reka spremenila tok in teče sedaj po sredini mesta. V prizadete kraje so morali poslati na pomoč vojaštvo, mobilizirane pa so bile tudi vse pomožne militante organizacije narodno socialistične stranke, da pomagajo pri reševanju škoda, ki jo je povzročilo neurje, se ne da niti približno oceniti.

Poplave

Zaradi zadnjega dežja so vode povsod silno narasle in se le počasi odteka. Na-

Anglija zahteva jasnost

LONDON, 23. maja. br. V londonskih krogih mirno, a resno spremljajo razvoj dogodkov v Srednji Evropi. Vlada je imela včeraj popoldne izredno sejo, kar je zbudilo silno pozornost, ker se to ni zgodilo že od svetovne vojne sem. Zunanji minister Halifax je podal podrobno poročilo o izvršenih demarših v Berlinu in o svojih razgovorih z nemškim poslanikom v Londonu. Zaradi stalne kontrole je bil na včerajšnji seji izvoljen poseben ožji ministrski odbor, ki bo zasedal permanentno, dokler se položaj od kraja ne razčisti. V tem odboru je poleg ministrskega predsednika in zunanjega ministra še vojni minister, minister za pravosodje, notranji in mornariški minister. Danes bo angleški poslanik v Berlinu Henderson ponovno izvršil demarš pri nemški vladi in zahteval obvezne izjave o namerah in ciljih nemške vlade. V londonskih krogih je zbudila veliko pozornost konferenca, ki jo je imel včeraj v Monakovem kancelar Hitler z generalom Reichenauom in Brauschitzom.

LONDON, 23. maja. AA. Predsednik vlade Chamberlain bo danes v spodnji zbornici podal izjavo o mednarodnem političnem položaju. Zunanji minister lord Halifax bo o istem vprašanju govoril v lordski zbornici.

rasla je zlasti Sava, ki se je pri Zalogu in naprej razlila široko čez polja in travnike. Sava je že v petek prestopila bregove, nato pa je naraščala od ure do ure in v soboto v Zalogu pridrla že do hiš ter preplavila tudi cesto. Zaradi poplave je oviran osebni in tovarni promet, največjo škodo pa imajo kmetovalci, ker jim je zalilo njive in travnike. Pomankanje krme so občutili že nad mesec dni, zdaj pa je umazana voda zalila travnike in skoraj popolnoma uničila vsako upanje na košnjo. Mnogi posestniki bodo prisiljeni prodati svojo živino, ker jim bo zmanjkalo krme, kajti v bregovih je travnikov zelo malo, trava pa redka, dočim so dolinski travniki ob bregu Save poplavljeni in je tam razmetano tudi polno ščavja, ki ga je nanese Sava.

Potniki pripovedujejo, da je Sava odplavila tudi mnogo lesa, ki ga je nanosila s seboj v svojem toku. V Savi prinaša pri Zidanem mostu s seboj les zlasti Savinjskega. Pobrala ga je že v Gornji Savinjski dolini, kjer so ga v zadnjih dneh mnogo pripravili ob njenih bregovih za splave. Les je narasla Savinja odlagala spriti na svojih ovinkih, večinoma pa ga je odplavila mimo Zidanega mosta v Savi in dalje proti jugu. Povsod na Savinji in na Savi delajo prostovoljci in pa poklicni delavci, ki na dolnih in pa ob bregu s kavlji na dolgih drogih love plavajoči les, včasih tudi kar cele splave, ki se zibljejo na valovih. Delavci so izredno pogumni, vendar se je že primerilo nekaj nesreč. Nekateri so popadali v Savi, odkoder so se komaj rešili. Les, ki ga zbirajo neke sredi reke, le z veliko težavo spravljajo k bregu, da ga potem še z večjim naporom zvržejo na suho. Kupi rešenega lesa leže ob Savi daleč tja do Brečice na obeh bregovih. Na Savi je sedaj tudi veliko ribičev, ki love ribe z mrežami. Ujamejo jih v kalni vodi mnogo.

„Občestvo moloha in občestvo kristjanov“

»Delavska pravica« je objavila zanimiv in poučen članek o tako zvanem »meščanskem krščanstvu«. Kaj je »meščansko krščanstvo«? Ta pojem pojasnjuje »Delavska pravica« tako: »Vse krščanstvo in krščansko udejstvovanje spremilja od vseh podočkov sem že neka skupnost, ki se je držala krščanstva vedno s posebnimi, čisto sebičnimi in svojskimi nameni, ki ni nikoli mogla videti dejavnega krščanstva in ker ni nikoli razumela skrivnosti Golgothe in žrtve, kar ji zato sploh nikoli ni nič bilo. Francoski filozof Leon Bloy je imenoval te »kristjane« — »meščane«. Tudi ruski filozof N. Berljajev in z njim mnogi drugi so jih tako imenovali. ... Ko je list tako pojasnil ta pojem, izvaja: »Jasno je, da »meščane« nujno sovraži svoboda, kajti svoboda, predvsem pa duhovna svoboda prehitro vsjača ljudi, ki ne strahujejo boja z njimi, ki jih je Kristus že z bičem izganjal iz templja. Ljubezen jim je kričel lepak, ki silno vabi in vpije, za njim pa je grozna praznina in tema in iz nje se grozno reži zmaj — moloh. Pravica dobiva čisto drugačen značaj in vsebino. Izkrivlji in ponarediti so nauk o pravici in resnici in mesto svobode prinesli nauk o »disciplini«, ki postaja nujno potrebna preizkušnja in rešitev »pravovernosti«. Vse naše udejstvovanje in obnovenno delo mora tudi danes

po zastugi »meščana-kristjana« biti obsojeno na propast in pozabljenje ali pa vsaj na žalosten neuspeh, če se ne bo mladina postavila v trdno skupnost in občestvo dejavnega in aktivnega krščanstva in izražala iniciativo in vodstvo iz rok »meščana« in našla v sebi nekoga, ki je bliže Bogu, kakor je »silačnost nekaterih naših krščanskih meščanov, strankarjev in društvenikov« (»Straža v viharju«, 5. 5. 1938.), ki ga bo v sebi znova prežgal in očistil vse navlake in ga nesel v svet prečiščenega in očistujočega v vsej njegovi moči, življenjski resničnosti in pravi revolucionarnosti. Mladina mora danes postaviti »občestvo meščana« nasproti svoje »občestvo mladosti«. Boj je pred nami, kajti nikakor ne moremo več mirno gledati, da bi »meščanstvo« v svoji preračunljivosti pehalo krščanstvo v katakombe ali pa mu dajalo znamenje neresničnosti, krivice in zatiranja, kakor mu ga je v zadnjem času nadelo ponekod Razu-meti in poznati moramo vsebino in smisel žrtve, kajti prav te »meščane« ne more dometi. V Golgoti pa moramo znova najti oni veliki življenjski simbol, ko je Kristus ločil svet v dve veliki skupnosti — v občestvo moloha in občestvo kristjanov.«

Curia, 23. maja. Beograd 10.—, Pariz 12.2375, London 21.72, New York 433.625, Bruselj 73.85, Milan 23.06, Amsterdam 242.50, Berlin 176.15, Dunaj 43.—, Praga 15.20, Varšava 82.50, Bukarešta 2.25.

Skrbimo za naše umetnike

Pomemben poziv predsednika dr. Frana Windischerja na občnem zboru Narod. galerije

Ljubljana, 22. maja. Odbor naše najstarejše ustanove Narodne galerije je v soboto popoldne na rednem občnem zboru predložil bilanco svojega ponedeljnega delovanja v preteklih dveh poslovnih letih. Predsednik dr. Fran Windischer je poudaril uspešnost in pomembnost delovanja Narodne galerije, ki je v zadnjih letih dosegla velike uspehe. V svojem govoru je poudaril, da je Narodna galerija v Ljubljani edina, ki ima v svoji zbirki vse vrste umetniških del, od slikarstva do kiparstva, od arhitekture do glasbenih instrumentov. Zato je Narodna galerija v Ljubljani edina, ki ima v svoji zbirki vse vrste umetniških del, od slikarstva do kiparstva, od arhitekture do glasbenih instrumentov.

Danaj, prof. dr. Vladimir Murko, šef zdravstvenih del, Josip Tiskar, prof. arh. Ivan Vurnik, inšpektor Rado Hribar in posestnik Fran Vesel, umrla so člani kmetijskega dr. A. B. Jęglic, prof. dr. Berko, gospe Marija Babnik, Antonija Kadivec in prof. dr. Ivan Lah. Za razumevanje likovne umetnosti je NG prirejala vodstvo, ki so bila dobro oblikana. Predavateljica profesorica V. Šteška, dr. Ložar, M. Marolt, Ivan Zorman in A. Stupica so predavali o posebnostih slovenske umetnosti pri omenjenih vodstvih. Nedejskih obiskovalcev je bilo 5064, drugih s šolami in skupinami pa 2290. Dne 11. septembra je obiskal Narodno galerijo kralj Peter II.

41 DAROVANIH UMETNIN

Blagajnik ima na razpolago dobrih stotisoč denarjev, s katerimi mora kriti vse stroške za vzdrževanje velikega posloja, zavarovalnice, osebne prejemke itd. Za nakup in popravilo slik je galerija izdala okrog 85.000 din, kar je najvišja vsota, ki jo more galerija v ta namen izdati. V zadnjem času je galerija nakupovala predvsem umetnine starejših dob. Moderni deli galerije pa se povečuje tudi z umetninami, ki jih nakupuje banka uprava in ljubljanska mestna občina. Med dragocene pridobitve je šesti umetnine, ki jih poklonijo galeriji ljubiteljske likovne umetnosti. Med darovalci je na prvem mestu predsednik dr. Fran Windischer, ki je daroval galeriji 21 kipov in slik. Nika dr. Cankarjeva je darovala tri kipe. Rado Hribar en kip, zdravnik dr. Virant eno Jakopičovo sliko, gospe Ida Gvajc dve sliki, gospe Ksenija Gluščeva eno sliko. Tine Kralj dve sliki, dr. Peter Karvill eno sliko, banka uprava dve sliki, mestna občina šest slik in kipov, škofijski ordinarijat pa eno sliko. Kupila pa je galerija okrog 50 slik in kipov, med katerimi so tudi skupine grafik, tako da je galerija v preteklih poslovnih letih pridobila 195 predmetov.

POSESTRIMA MODERNA GALERIJA

V preteklem poslovnem letu je bila ustanovljena Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani pomemben kulturni dogodek. Narodna galerija je bila že od l. 1925. v stiski predhodnika akademije Znanstvenega društva za humanistične vede. Z delegati tega društva je Narodna galerija opravila vse pripravljeno delo za ustanovitev Akademije znanosti in umetnosti. V fondu za akademijo in galerijo izkazujejo računi 327.280 din št. stega salda.

Narodna galerija je dobila posestrimo Me.

dero galerijo. Prvi idejni osnutek za to novo razstavno stavbo in galerijo je predložil prof. dr. Izidor Cankar dne 12. marca leta 1936. Za zgraditev je zagotovljena glavna okrog 3.000.000 din. Moderna galerija bo stala na parceli nasproti Trubarjevega spomenika, kjer je danes operna slikarna. Imela bo osrednjo veliko in več manjših razstavnih dvoran za stalne in periodične razstave, družbene prireditve in vse pomočne prostore, tako tudi ateljeje in stanovanja za likovne umetnike. Denar za zgraditev Moderne galerije je dala Hribarjeva družina, ki se je s tem uvrstila med največje slovenske kulturne mecene. Ustvaritev načrta za Moderno galerijo je poverjena odboru, v katerem so dr. Fran Stele, dr. M. Božič in arhitekt J. Černivec.

V DVEH LETIH 18 RAZSTAV V JAKOPIČEVEM PAVILJONU

Razstavne prireditve galerije so obsegale razstavo Kavčičevih risb, razstavo bolgarske grafike ter razstavo bratov Janeza in Jurija Subica. Provizorično se je uredila gotoka soba, ostale pa pridejo na vrsto v teku leta. V programu za izpolnitev zbirke so tudi povodene fotografije, prenosi in kopiranje fresk. Narodna galerija upravlja tudi Jakopičev paviljon, v katerem so se skoraj nepretrgoma vrstile razstave domačih in tujih umetnikov. V zadnjih dveh letih je bilo v paviljonu 18 razstav. Galerija je organizirala manjši fotolaboratorij, ki je v upravi ravnatelja g. Ivana Zorman, ki opravlja spretno in uspešno obsežno delo kot upravnik Narodne galerije, strokovni svetovalec in izvrševalec sklepov odbora.

ZA PREDSEDNICA SOGLASNO IZVOLJEN DR. F. WINDISCHER

Blagajnik ravnatelj France Petnar je poročal, da je imela galerija v preteklih dveh letih 318.567 din dohodkov in 297.864 din izdatkov. Odvetovalnik dr. Milan Subic je izjavil v imenu nadzornega odbora, da so vsi računi in knjige v vzornem redu ter je predlagal razrešitev. Predlog je bil soglasno sprejet. Za predsednika Narodne galerije je bil z vsiljivostjo s soglasnim odobranjem vseh navzočih zopet izvoljen dosedanj predsednik dr. Fran Windischer. Tudi dosedanj odbor, ki jih je 11, so bili soglasno zopet izvoljeni, le namesto dosedanj dr. Izidorja Cankarja in dr. Alojza Gradnika sta bila izvoljena v odbor kulturni referent g. Božidar Borko in dr. Tine Debeljak. Preglednika sta ostala dr. Milan Subic in dr. Rudolf Krivic.

Danes nepreključno zadnjikrat!

Ne zamudite filma ob 16., 19.15 in 21.15 uri!

Kino Union, telef. 22-21

ORKAN

(HURRICANE)

Sirote z Montmartra

Ne zamudite danes ob 16., 19.15 in 21.15

KINO SLOGA, tel. 27-30

Maternelle
Najlepši film
umetnine,
kakršne se
niste gledali!

skega pevkega društva v Celju. Mestni svet je vse prošnje zavrnil s raznimi motivacijami.

c Gasilski stolp na magistratnem dvorišču bo dala občina podreti. V podaljšku desnega dvoriščnega trakta pa bo zgrajena nov, železobetonski gasilski stolp, v katerem bosta nameščeni tudi mala delavnica in kotlarna za centralno kurjavo. Stroški bodo znašali okrog 160.000 din.

c Prodaja stavbnih parcel. Mestna občina bo prodala gg. Greinu, inž. Komelu, Langu, Lenku in Učaku stavbne parcele pri Sp. Lanovcu po 40 do 55 din kvadratni meter, inž. Plavcu pa stavbo parcelo pri mestnem zavetšču v Medlogu po 25 din kvadratni meter.

c Cesta Celje—Apenin—Prijava je v zelo slabem stanju. Mestno poglavarstvo bo predložilo rudarski družbi »Bohemija«, ki je lastnica premostovnika v Pečovniku, v podpis dogovor o ureditvi in vzdrževanju te ceste, ki jo premostovnik zelo močno uporablja. Če »Bohemija« ne bo v 14 dneh po predložitvi podpisala dogovora, ki jo mestna občina predpisala, znatno odškodnino za prekomerno uporabo omenjene ceste. Zaenkrat pa je občina prepovedala promet s težkimi motornimi vozili na tej cesti. Za temeljito ureditev te ceste bi bila potrebna vsota kakih 2 milijona 350.000 din. To pa je zaradi pomanjkanja sredstev zaenkrat neizvedljivo.

c Pravoslavna cerkevna občina je prosila občino, da bi ji dodelila primerno stavbišče za gradnjo pravoslavne župnice. Mestni svet pa je izjavil, da zaenkrat ne more ustreči prošnji.

c V dvanajst mestne občine so bili na zadnji seji mestnega sveta sprejeti: učiteljica v p. g. Mira Majcenova, sodar Anton Andreščak, prekaljevalec Venceslav Šeligo in zasebni uradnik Vinko Šušter.

c Umrl je v petek v Petrovčah v visoki starosti 82 let železniški uradnik v p. ter gostinčarica in posestnik g. Vinko Jančevski. Istega dne je umrla v celjski bolnici 80letna občinska reva Helena Celinska iz Mozirja.

Darujte za »Zvončkov« sklad

Zadnja prilika, da si ogledate senzacionalni film, o katerem govori vsa Ljubljana!

DOROTHY LAMOUR in JOHN HALL
Nepodaljšljivo, ker moramo film
vrniti v Zagreb!

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 23. maja katoličani: Desiderij

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Večna prevara
Kino Sloga: Sirote z Montmartra
Kino Union: Orkan
Kino Moste: »Bela žena maharadž« in »Strto srce«
Kino Šiška: Charlie Chan v Sanghaju (ob 20.30)

Pedagoško društvo: predavanje prof. Venceslava Čopca »Življenjski milje našega šolskega otroka« ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi

Sokolski film v kinu Šiški ob 18.30

Krajovna organizacija JNS za kolodvorski občni zbor ob 20. v gostilni g. Brezovška.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Rahovec. Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Izpod rita

Oni dan je v naši javnosti vzbudila precejšnjo senzacijo vest, da je neki hlapec zapustil okrog 200.000 din. Jeli so preiskovali, kako je prišel do tako velikega premoženja. Končno so vendar dognali, da je denar večinoma pribežal in da je živel malone ob samem kruhu in vodi.

Ta primer je zelo poučen in zanimiv. Ugotovilo se je namreč, da hlapec s trdim delom ni mogel tega denarja prislužiti, pač pa ga je lahko pribežal.

Kotiko je danes hlapec, delavec in nametnevec, ki desetletja garajo, pa nimajo ničesar. In kotiko je takih, ki nekoč niso prav ničesar imeli, a niso nikoli bežali, se manj pa delali, pa imajo danes vsega v izobilju. Ni pa nikogar, ki bi se ob to spodbudil. Da nam bo lažje razumljivo — spodtakni bi se že, samo če bi se ne bal padca — pa ne na glavo.

Iz Ptuja

Velika sokolska manifestacija v Ptuj. Ptujski Sokol je v nedeljo obhajal 30. letnico ustanovitve. Na predvečer se je vrstila na obširnem Tyrševem trgu slavnostna akademija, ki jo je posetilo sokolstvu naklonjeno občinstvo v zelo velikem številu. V nedeljo pa se je razvila ogromna povorka Sokolov skozi mestne ulice. Na delu povorke je bila komjenja, nato prapori, sledila je sokolska godba iz Srebišča, člani, članice, naraščajo, deca in ostalo članstvo v civilu. Občinstvo je naše Sokole navdušeno pozdravljalo in jih obklesalo s cvetjem. Stik povorke je bil na Tyrševem trgu, kjer je spregovoril vsemu sokolstvu starosta brat dr. Šalamun ter pozival sokolstvo k vztrajnemu in slovnemu delu, ki je mogoče danes še bolj potrebno kakor pred 30 leti. Popoldne se je vršil na letnem teletovadišču v Ljudskem vrtu javen nastop, ki je navdušil vse občinstvo. Vreme ni motilo sokolske prireditve.

Beraški plače. Iz Haloz smo prejeli od naših tečajnikov, ki so zaposleni kot delavci v vinogradu, upravičeno pritožbo, kako beraško jih plačujejo bogatini. Delavec mora garati v vinogradu dnevno po 10 ur, pa tudi še več in prejema za to svoje delo redi in piši po 6 do 8 din dnevnih mezd. Delavec, ki ima številno družino, s tem denarjem na more kupiti družni kruha, saj ga lahko samo poje pri svojem celodnevem napornem delu. Ti bogataši pa prodajajo liter vina po 5 do 7 din. Ali se ne bi tudi za te revne nekoč našel, da bi jim reguliral plače? Ni čudno, če tu razumajeta jetika! Dolder te razmere ne bodo urejene, ne pomaga nobena dobrodelna ustanova. Vsa v protuberkuloznem tednu bi se naj tudi kdo spomnil teh trpinov!

Nočni napad. Ko se je vračal 29letni vinčarski sin Ivan Arnejčič iz velike Ojke zvečer domov, so ga napadli na cesti fantje in nekoč ga je zabodel z nožem v prsi. Težko ranjeni Arnejčič je bil prepeljan v ptujsko bolnico, za napadalec pa potvrdjujejo orožniki.

Vlom. Neznani vlomilec so se v noči od sobote na nedeljo spravili nad trgovino Klemenčič Erne. Ker v trgovino niso mogli, so se spravili nad izlozbe v veži, katero so razbili ter pokradli nekaj klobukov, arja in raznih drugih predmetov. Lastnica trpi precejšnjo škodo. Vlomilec se niso dobili.

Seznam obveznikov za ljudsko delo je na mestnem magistratu razgnet in vsem interesentom na vpogled med uradnimi urami od 30. t. m.

Protituberkulozni ambulatorij zaradi odsotnosti šefzdravnika dr. Okolo Kulaka ne bo posloval od 24. do 30. t. m.

Negoda. Na cesti proti Leskovcu je neki kolesar povozil 11-letno kočarjevo hčerko Marijo Lesjak, ki si je zlomila levo roko in so jo morali prepeljati v ptujsko bolnico.

Nearača splavarjev. V soboto popoldne je pasiralo Ptuj več splavarjev. Enega je doletela nearača, da je zadel ob leseno oporniko lesenega dravskega mosta ter tam obital. Lastniku lesa ni preostalo druge, kakor, da je moral splav sredi droče Drave razdreti, da je tak rešil vsaj les, katerega mu je visoka voda itak dosti odnesla. Z reševanjem lesa so bili splavarji gotovi čez polno v noči.

Seznam zavezanecov za ljudsko delo je razgnet pri mestnem poglavarstvu in je interesentom na vpogled do 30. t. m.

DOBER IGRALEC

Slavni francoski igralec Leloir je tako temeljito doživljal svoje vloga, da se je že za prilagoditve njihovega značaja. Nekoč ga je prijatelj poprosil za cigareto.

Kaj si zmore! — je kričal Leloir, — mar misliš, da dobivam cigarete nastoj? Če hočeš kaditi, si kupi cigarete sam.

Slovo treh vzornih Sokolov

Zidani most, 21. maja

Komaj se je zapolnila vrzel za prerano umrlo in vzorno našo Sokolico s. Boženo Strnišev po br. Dimecu, ki je prevzel vadišče otroce in naraščajo in še ostale funkcije, ki jih je opravljal pokojna Božena, že se je raznesla žalostna vest, da so nas zapustili in odšli v tuje kraje trije delavni Sokoli, telovadci br. Oblak Ignacij, Romih Ivan in Gregorč Jože.

Tiho in mirno je bilo njihovo sokolsko delovanje, tako in mirno skorajda brez slovesa so nas zapustili. Br. Oblak Ignacij je bil zelo dober telovadek, ki je nastopal na vseh naših prireditvah, zlasti ga imamo v lepem spominu z lanske prvoedembarške akademije, ko nas je zadel s svojimi krasnimi orodnimi vajami v družbi br. Grebenška in br. Gale ter ostalih telovadcev. Odšel je za svojimi poklicem na Jesenice, kjer bo imel nedvomno mnogo prilike za izpolnitev ter ga zato bratskemu društvu najtepleje pripomočemo.

Br. Romih Ivan je bil tudi zelo delaven član. Kjerkoli je bilo treba prijeti za delo, povsod je bil med prvimi. Zato ga bomo v društvu težko pogrešali.

Br. Gregorč Jože je bil društveni orodjar ter se je tudi izkazal na poprišču vsega sokolskega delovanja. Po poklicu je trgovski pomočnik pri starosti R. Železniku. Vojakič je bil večkrat oproščen. Te dni pa je neznatoma dobil poziv za vojaško službo. Sokoli so mu priredili v gostilni pri Kosu odhodnico ter naslovili nanj nekaj lepih besed z željo, da bi se zdrav povrnil.

Vsem trem našim vzornim Sokolom želimo, da bi se počutili kar najbolje na novih službenih mestih ter nas ob časa do časa posredovali s svojo navzočnostjo na naših prireditvah.

Z Zidanega mosta

Savinja in Sava naraščata. Od peka na soboto sta Sava in Savinja sinito narašeli. Naraščali pa sta še ves dan v soboto in deloma tudi v nedeljo. Sava stoji v Radečah do dva metra nad normalo. Narašči so tudi vsi potoki in hudourniki, tako tudi Sopot v Radečah. Vode odnašajo s seboj vse lesne predmete. Tako vidimo na Savi mnogo plavajočega lesa, krivice, čepce, vejice pa tudi blodov in žagane. Kakor domnevamo, je Savinja odnesla v svojem vrhnem toku ogromno množico lesa, ki so ga splavarji vzorili na njen breg, hoteč ga ugodno vreme, na spravi po vodi proti Zagrebu odnesti Beogradu. Les je bil baje cerkvena last in je priplaval v soboto okoli 4. ure zjutraj mimo Zidanega mosta v Savo in od tu dalje proti jugu. Nekateri domačini so les lovili s posebnimi dolgimi cepini, enako tudi v Radečah ter se jim je trud med poplaval.

Splav se jim je utrgal. Zaradi močnega narašča Savinja in njenega hitrega toka je na nekem splavu popustila vrv, s katero je bil privezan k bregu. V splavu je bilo okoli pol drug vagon lesa, ki je z vso naglico drvel po vodi brez splavarja ter zabujal pomor. Nekateri so hoteli odnesti to lesno organizacijo »rešiti«; skotilo ter se izkazati kot pravi »specialisti«; za kovanje lesa po Savi. Nekdo je napilil v Radečah v splav lesenega kavelja, nasajen na dolg drog, toda bil je pretežak. Splava ni mogel odnesti. Preden so mu prišli drugi na pomoč, je moral spustiti drog, sicer bi bil celo utonil v silno narašči Savi. Splav pa je odplaval mimo Radeč; na Vrhnem pri Šmarčnem pa so ga vendar

ulovili nepoškodovanega z vsemi deskami in blodi.

Vsem ljubiteljem narave v vednost. Od osrednjega odbora Slovenskega planinskega društva in iz posameznih krajev prihajajo leto za leto številne pribežke zaradi uničevanja naše planinske flore. Podoba je, da se klub ponovnim prepovedim nekateri zelo malo zmenijo za zakonska določila. V takom so našteje zaščitene rastline, ki jih trgajo brez pomenke izletniki, še toli pa ljudje v svrhu prodaje. Ker je nevarnost, da bodo te redke in lepe rastline polagoma izginile z naših planin, se naprošajo naše varnostne oblasti in tudi drugi organi, da ukrepejo vse potrebno, da se to pustošenje naših gora prepreči.

Velik požar sredi Maribora

Maribor, 23. maja. Potniki večernega vlaka Ljubljana—Maribor, ki prihaja okrog 22.15 v Maribor, so na vožnji mimo Tezna opazili, da iz skladišč tekstilne tvornice »Texta« švigajo veliki plameni proti nebu, a v bližini ni bilo nikogar, ki bi gasil. Kmalu so pa prišli na kraj požara mariborski gasilci. Ogenj je že besnel z vso silo.

Gasilci so jeli takoj gasiti, videli so pa, da goreča lesenega skladišča ne bodo mogli rešiti in zato so se omejili predvsem na lokaliziranje požara, zlasti ker je bila zaradi hudega vetra nevarnost, da se ogenj razširi na vso tvornico. Primanjkovalo je tudi vode. Vodo so dovažali z gasilskim in mestnim tankom. Na pomoč so prihiteli še gasilske čete iz Pobrežja, Razvanja, Pekera, Bohove in Radvanje in združenim gasilec se je po hudem naporu le posredilo, da so ogenj popolnoma zajezili. Gasili so skoraj do pol 3. zjutraj, nato so se pa čete vrstile domov in je le za stražo ostalo nekaj gasilcev na pogorišču.

Skladišče je pogorelo skoraj do tal. Uničeno so vsi stroji in zgorela sta tudi dva prašila. Škoda, ki jo trpi podjetje »Texta«, katerega sedež je v Maistrovi ulici v Mariboru, znaša okrog 200.000 din. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno, sodejo pa, da najbrž zaradi tega, ker je popoldne med nevihto treščilo v strelovod in ga nekoliko pokvarilo.

Iz Celja

Prostovolna materskega dne bo priredil dramatični odsek Sokolskega društva Celja matice v soboto 26. t. m. ob 20. v celjskem gledališču. Spored je zelo priden in pester. Ne zamudite te zadnje prireditve Sokolskega društva Celja matice v tej sezoni in udeležite se proslave v čim večjem številu!

Načinjenost Friderikovega stolpa na Starom gradu gradijo sedaj železobetonske stopnice. Z vrha Friderikovega stolpa se mudi krasen razgled na vse strani.

Ostalo na Stari grad so pred kratkim dogradili in kolodvarili. Cesta je lepa, udobna, prijetna pridobitev.

Odločeno je prošnje. Protituberkulozna zveza v Ljubljani je prosila mestno občino celjsko za podporo, sredi odbor Radečega krta v Celju je prosil za prispevek za namestitve deset opornih tablic za prvo pomoč. Kolo jugos. sester v Celju za posredno podporo za letovanje otrok, Jugoslovansko-bolgarska liga za prispevek k stroškom ob obisku Plodiv-

NI UMETNOSTI BREZ UMETNIKOV

Smatram za svojo dolžnost, da opozorim z vsem poudarkom na to okolnost ter prosim in rotna naša poklicna javna mesta, da poskrbe v prihodnje za vsa druga denarna sredstva v toliki meri, da bo mogoče našim nadarjenim umetnikom hoditi v svet ter se tam izpopolnjevati in doživljati tehniško in duhovno. Védilo taki akciji bodi, da naša umetnost potrebuje naših umetnikov, če hočemo nadaljevati svojo umetniško tradicijo in doseči naša kulturna stremjenja. Ta prošnja in ta opozoritev je zapoved resnične potrebe, izrečene v srčni zaskrbljenosti za razvoj naše likovne umetnosti v bodočnosti. Obrnil bi pozornost poklicnih mest na to, da bi vse vsaj del fonda iz zapuščine barona Schweigla, ki bo po spretnem prizadevanju g. dr. Egon Stareta aktiviran, kakor slišim, porabil za šolanje in študij naših likovnih umetnikov. Meni gre pri tej pobudi za idejo in za stvarni problem, kulturni in narodni politični. Skrbimo za naše umetnike v interesu razvoja in napredka naše likovne umetnosti.

Pri uresničenju in izvedbi tega načrta bi mogla biti od koristi ustanovitve posebne organizacije, katera bi smoteno in ciljno vodila akcijo za pospeševanje naše likovne umetnosti. V mislih mi je ustanovitev »Društva prijateljev slovenske likovne umetnosti«. Posebno naš ženski svet bi mogel razviti mnogo lepšega, koristnega in potrebnega kulturnega dela.

Predsednik dr. Windischer je nato še na kratko oertal postanek Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani in naznanil, da je bil po prizadevanju prof. dr. Ramovša izdelan pravilnik za Akademijo. Narodna galerija se veseli, da je na vidiku naša tako dolgo zaželenja najvišja ustanova za znanost in umetnost. Skoro bo dosežen naš kulturni Triglav in Narodna galerija je ponosna in radostna, da bo v okviru Akademije znanosti in umetnosti zajamčen velik razvoj slovenski znanosti in umetnosti.

Zborovalci so sprejeli predsednikov govor z navdušenim odobravanjem.

POROČILO TAJNIKA PROF. ŠANTLA

Poročilo tajnika NG g. prof. Šaše Šantla je obravnavalo društveno delovanje od 26. januarja leta 1936. Na 14 odborovih sejah, na katerih je predsednik dr. Fran Windischer v svojih poročilih predložil potrebe galerije in dogodke na umetniškem področju, so odborniki obravnavali vse aktualna vprašanja, zato bodo zapisniki teh sej služili kot objektivna resničnost najpomembnejših pojavov v slovenski likovni umetnosti za gradivo raziskovalcem naših umetniških priisk.

V DVEH LETIH 8244 OBISKVALCEV

Odbor NG se je povečeval za šest ustanoviteljev, to so profesorji dr. Ivan Regen na

Osebnost vest. S posebnim odlokom je bil
enovnan za tehniko v resoru gradbenega
nistristva g. Friderik Rot, doslej tehnik pri
eskem načelstvu v Mariboru.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
nedeljek, 23. maja: zaprto.
orek, 24. maja: zaprto. (Gostovanje v Ce-
lju: Izpit za življenje)
reda, 25. maja: Lopovščine. Premierski
abonma
rtrek, 26. maja: Izpit za življenje. Izven.
Znižane cene od 20 din navzdol
etek, 27. maja: Zenitev. Red Cetrtek
obota, 28. maja: Pokojnik. Izven. Znižane
cene od 24 din navzdol

OPERA
Začetek ob 20. uri
nedeljek, 23. maja: zaprto
orek, 24. maja: Manon Lescaut. Red B
reda, 25. maja: Don Juan. Red Sreda
rtrek, 26. maja: Seviljski brivci. Gosto-
vanje italijanskega tenorista Christy-
ja Solarija. Izven. Cene od 50 din na-
vzdol
etek, 27. maja: zaprto
obota, 28. maja: Rigoletto. Red A

Tri premiera v kinu Unionu

Zmaga v tenisu

Poslavijo 4:0, v Zagrebu pa pokalu proti Angliji 2 : 0

razlike golov pa drugo mesto. Stanje
tabeli je zdaj naslednje: CSK 15 točk,
elezniki v Maribor po 12, Hermes 8,
ranj 5, Celje 4, Hermes in Celje sta
digrala vse tekme, ostali pa imajo še po
eno.

V inozemstvu je bilo več mednarodnih
tečajev. V Pragi je Slavija visoko pora-
žena Preston North End 6:1. Letošnji an-
ški pokalni zmagovalci je popolnoma
upovedal. V Amsterdamu je represen-
tacija Škotske zaslužen premagala Ni-
zemsko 3:1. Presenetila je v Curlihu zma-
gala Švice nad Anglijo z 2:1. Švicarji so
rali sijajno in so izid popolnoma za-
žujili. V Stuttgartu je Aston Villa pre-
magala reprezentanco Nemčije 2:1 (2:0).
Tekmovanje za Davisov pokal med
ugoslavijo in Anglijo ves čas moti dež.
petek sploh niso mogli igrati in se je
kmovanje začelo šele v soboto. Mitić je
adko premagal Butlerja 6:3, 6:1, 6:4.
naslednja igra med Punčecem in Shaye-
m je bila pri stanju 6:4, 4:6, 6:2, 3:2 za
unčeca prekinjena zaradi teme. Včeraj
a nadaljevala in je Punčec gladko zma-
ljal v četrtem setu s 6:4 in priporil Jugo-
aviji drugo točko. Po kratkem odmoru
je nato začel double med Punčecem in
itićem ter Angležema Butlerjem in
idijem. Prvi set je pripadel našima s
6:5. V naslednjem setu sta bila Punčec
Mitić še boljša in sta zmagala s 6:3.
rejni set se je začel za naše nesrečno
angleža sta naglo vodila 3:0, na kar je
unčec zmanjšal na 3:1. Zdi se je vili-
oba in so morali nadaljevanje preložiti
danes. V nasprotju s Čehoslovaki so se
angleži izjavili izredno pohvalno o našem
činstvu in o sodnikih. Ostala srečanja
Davisovem pokalu so prinesla nasled-
ne rezultate. V Berlinu je Nemčija pre-
magala Norveško 4:1, v Stockholmu Šved-
a Švico 4:1, Francija vodi proti Mona-
co 3:0, Italija pa proti Poljski 1:0. Igra
ed Stefanijem in Tloczinskim je bila
ekinjena pri stanju 8:6, 6:4 za Stefanija,
kim je Canepelle premagal Hebdvo v 5
tih.

Iz Radeč

— Našim naročnikom v vednost. S pri-
dnjim mesecem bodo lahko vsi cenjeni
ročniki »Slovenskega Naroda« plačali
esečno naročnino pri g. Antonu Kosu v
edecih št. 33. G. Kos bo zbiral naročnino
svoji trgovini do 8. vsakega meseca, na-
ar jo bo nakazal s skupno položnico uprav-
stvu »Slovenskega Naroda«. Pri njem se
nko glase tudi novi naročniki. Nakažite
u samo 12.— din, naslednji dan boste do-
li »Slovenski Narod« dostavljen že na
m in to takoj po prihodu poštnega pre-
znika g. Baumkircherja t. j. okrog 19.
e. Naročajte, širite in čitajte »Slovenski
arod«, saj je to edini slovenski popoldan-
ni dnevnik, ki izhaja že nad 70 let ter pri-
čuje zanimive vesti iz zunanjeja sveta
naktualnejšimi političnimi članki ter je
leg tega najboljše informiran list iz vsega
sejaja. Zato ne odlašajte in vplačajte še
nes g. Kosu 12.— din za naročnino!

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

Enosobno stanovanje
event. s kabinetom ali manjše
dvosobno išče zelo mirna, snaž-
na in ves dan odsotna stranka
(dve osebi). Plačnik zanesljiv
in točen. Vselitev: julij ali av-
rust. Ponudbe na upravo »Slov.
Naroda« pod »Čistost«. 1495

DNA

SKARNA

LUBLJANA

IN NAJBLIŽE

Vrsta prometnih nedostatkov

Obeno vprašanje ni, kako odpraviti jih, a odpraviti jih je treba čim prej

Ljubljana, 28. maja. V Ljubljani bo kmalu kongres za ceste in zato bi bilo vsaj zdaj prav, če bi bili nekako bolj občutljivi za pomanjkljivosti v cestnem prometu v Ljubljani in na področju. Mnogo nedostatkov na naših cestah bi lahko odpravili brez velikih težav, saj bi za to ne bilo treba notranjih gnetov. Velikih pomanjkljivosti, ki tako silno škodujejo turisti pri nas in našemu ugledu, ne bomo niti naštevati, ker bi bilo brez pomena ponavljati, kar je že epiško znano.

Ljubljana dolgo ni imela mednarodnih prometnih znakov, čemur so se inozemski avtomobilisti zelo čutili. Ljubljana, ki je na križišču mednarodnih poti in ki je sicer po svojem značaju srednjeevropsko mesto, je bila brez kakršnihkoli prometnih znakov kakor hrbovska vas! Avtomobilisti so iskali poti kakor v labirintu. Zdalj kmalo prometne znake, če ne celo pa vsaj razkrite. Naša junaka mladina preizkuša solidnost emajla na teh pisanih tablicah — s kamenjem.

Vendar pa še pogrešamo nekatere prometne znake, ki bi bili potrebni ne le zaradi tajnih, temveč tudi zaradi domačih avtomobilistov. Zrtve tega nedostotka so postali že nekateri gostje, ki nikakor niso imeli namena grediti proti prometnim predpisom. Tako nekateri avtomobilisti ne vedo, kje je prepovedano parkiranje avtomobilov, marsikdo pa tudi ne ve, da go ponoviti v Ljubljani prepovedani zvočni signali.

Pogosto avtomobilisti greše proti prometnim predpisom, ker se ustavljajo z avtomobili v Gajevi ulici, kjer ni dovoljeno parkiranje. Vsekakor bi bilo potrebno označiti ulice sredi mesta, kjer je prepovedano parkiranje, s prometnimi znaki. V Gajevi ulici so se doslej pogosto ustavljali tudi tuji avtomobilisti zaradi »Punitik«. Prometni redarji so dolžni prijavljati vse takšne grešnike, ki pa čutijo, da se jim dela krivica, ko prejmejo kazenski nalog, saj niso vedeli, da je tam parkiranje prepovedano. Po tanovih varnostnih odredbah v zaščito prometne varnosti je dolžna pristojna občina ali občinska uprava označiti na cestah prometne prepovedi ali omejitve s predpisanimi znaki. Če torej greši avtomobilist proti prometnim predpisom ne moremo zmeriti vse krivde nanj; predvsem bi bila dolžna občina označiti prometne omejitve.

Prav tako bi bilo potrebno na mitnikah označiti, da je v mestu prepovedano hujenje ponoči. Kako naj zahtevamo od tujega avto-

mobilsta, da pozna vse naše prometne prepovedi in omejitve, če nimamo prometnih znakov? Prometni predpisi so vendar izdati zaradi ukega izvestnega namena, zato da vzdržujemo prometni red ter varujemo zdravje ljudi, nikakor pa ne zato, da bi policija imela zanesljiv vir dohodkov v globah.

Vsi, ki so nam pri srcu interesi turizma in prometni red na naših cestah, smo pozdravili, da je Ljubljana uvedla prometno policijo, ki nadzira promet na glavnih cestah tudi daleč zunaj mesta. Delokrog teh policijskih motoriziranih patrulj je nadzirati avtomobiliste, kolezarje, kmečke voznike in tudi pešce, da ne greše proti prometnim predpisom na cestah, n. pr. da vozijo desno, da pravilno prehitavajo druga vozila, da kolezarji ne vozijo vtrci, da pešci ali vozniki s kmečimi vozovi ne zavzemajo vse ceste itd. Patrulje bi pa prekorajile svoj delokrog, če bi ustavljale na lepem avtomobiliste ter zahtevale, naj se jim legitimirajo. Če se avtomobilist ni pregrešil proti prometnim predpisom, nered ustavlja in išče po žepih legitimacije, zlasti še, če ga je že nedavno prej ustavil prometni redar. Dogaja se namreč, da je včasih na eni in isti cesti po več redarjev. Med tem ko se nedolžen avtomobilist legitimira in trati čas, greše proti prometnim predpisom v bližini kolezarji ali vozniki, ki jih redar seveda ne more videti.

Potrebno bi bilo, da bi tudi naša prometna policija uvedla plačevanje globe na bloke na samem kraju prometnega prestopa, kar bi zelo pomostovalo prometno službo in bi bilo tudi mnogo bolj učinkovito kakor dosedanja praksa. To se je izkazalo v drugih državah, kjer so s malimi globami zlasti dobro naučili prometne discipline pešce.

Te pomanjkljivosti v našem prometu so morda navidez majhne, a imajo lahko hude posledice. Nobeno vprašanje ni, kako bi jih odpravili, a odpraviti jih je treba čim prej. Pri nas dovolj ovirajo avtomobilizem ter tujski promet že slabe ceste. Ker smo še pri cestah, naj mnogogrede omenimo, da so nekatere glavne ceste v Ljubljani okoliščinami neznanako razvrstene. Avtomobilisti, ki se namenjajo peljati proti Vrhniki, priporočamo, naj gredo na pot s prasnimi železnicami; cesta med Ljubljano in Vrhniko je razkopana, kakor je niso že vse ceste do postopaj. Splošno opažamo, da so naše ceste od leta do leta slabše, namestu da bi bile boljše. To je v resnici hvala črna snov za državni kongres naših cestnih strokovnjakov.

Diplomirani tehniki so zborovali

Centrala njihovega združenja se bo preselila iz Ljubljane v Beograd

Ljubljana, 28. maja. Vredna organizacija pomenbenega tehničnega stanu. Združenje diplomiranih tehnikov, se je razvila na temeljih, ki so jih položili absolventi naše tehniške srednje šole v Ljubljani. Včeraj je bil IV. redni občni zbor glavne uprave, in sicer na tehniški srednji šoli. Predsedoval je J. Brili, ki je tudi podal obirno poslovno poročilo o delovanju združenja v preteklem poslovnem letu. Občnega zbora so se udeležili številni delegati, ki so zastopali razne ljubljanske sekcije, še naslednje: beograjsko, sarajevsko, splitsko in novo-sadsko. Delegatov pa niso poslane sekcije Drvar, Zagreb in Niš.

Redni občni zbor glavne uprave je bil letos sklican nekoliko prej, ker beograjska sekcija pripravljala ob priliki 10 letnice, odkar so diplomirali beograjski tehniki, kongres diplomiranih tehnikov iz vse države; po sklepih lanskega občnega zbora prevzame po glavnih upravah beograjska sekcija, kar je potrebno že pred kongresom. Zato so bile na včeršnjem občnem zboru tudi volitve novega upravnega odbora.

Združenje je bilo ustanovljeno na pobudo ljubljanske sekcije 1. 1934 in sedež je bil doslej v Ljubljani. Kmalu so bile ustanovljene sekcije skoraj v vseh pomembnejših industrijskih centrih v državi in zdaj združenje združuje 8 sekcij (Beograd, Drvar, Ljubljana, Niš, Novi Sad, Sarajevo, Split in Zagreb) in 5 podružnic (Maribor, Mostar, Tuzla, Vares in Zenica). Združenje je tudi ustanovilo svoje strokovno glasilo (doslej je izšlo 12 števk).

Pred 15 leti so absolventi tehniško sred-

njo tako prvi tehniki v Ljubljani. Odslej je naraslo število diplomiranih tehnikov v državi na okrog 5.000, ki zdaj pomenijo ne le po svoji številnosti, temveč tudi vlogi v gospodarskem življenju, zelo pomemben stan. Čeprav diplomirani tehniki ukivajo že lep ugled v javnosti — kar je predvsem zaslug njihove organizacije — vendar še niso dosegli vseh pravic in primernega priznanja. Tako niso bile upoštevane in primerno zajemane njihove pravice v nekaterih zakonih, n. pr. v obrtnem zakonu iz l. 1934; dodeljene so jim bile ne glede na isto šolsko kvalifikacijo različne pravice. V načrtu novejšega obrtnega zakona izdelovalci načrta niso skusili tega popraviti, za kar so se tehniki seveda odločno zavzeli, ko so proučili osnutek ter predlagali svoje zahteve.

Predsednik je v poslovnem poročilu razčlenil delo po posameznih sekcijah, ki so bile po večini vse delavne, predvsem pa beograjska, sarajevska in ljubljanska. Posebno nazorno je pokazalo delovanje posameznih sekcij ter njihov odnos do centralne blaginjske poročilo (blaginjski S. Premru); ljubljanska sekcija je bila dolžna plačati po proračunu 8.412 din in je poravnala svoje obveznosti do zadnje pare. Plačala je več kakor vse druge sekcije skupaj, ki so tudi vse, razen splitske, ostale dolžne precejšnje zneske. — Po poročilih so pozdravili zborovalce delegati iz drugih pokrajin države in ocenili delo glavne uprave po večini pozitivno. V imenu nadzornega odbora je predlagal razrešeno dosedanj upravitelja J. Senk. Kratkotrajno zgodovino razvoja organizacije v Sloveniji je podal glede na to, da se centra-

la naš v Beograd, predsednik ljubljanske sekcije M. Nedelja. V Ljubljani so prvi absolventi tehniške srednje šole leta 1921. Ljubljanski absolventi so ustanovili 1. 1933 svojo organizacijo. S postopnim organizacijskim delom so ustvarili ogrodo, da vsa tehnična organizacija, ki bo imela obsej sedež v Beogradu.

Na prošnji beograjskega delegata je bila izvoljena naslednja uprava: Lj. Andjelović, predsednik, S. Milovanović, prvi podpredsednik, V. Juvenc, drugi podpredsednik, M. Mašić, tajnik, M. Bančević, go-spodar, Dj. Gaber, blaginjski; odborniki: M. Ivanović, M. Martin, N. Kosa in M. Ke-kić; nadzorni odbor: J. Senk, B. Čelenko-vić in D. Krnić.

Številna razprava se je razvila o izda-janju glasila; ali naj ga izdaja nadalje ljubljanska sekcija ali pa naj se preseli v glavno upravo v Beograd. Beograjski de-legat ničakar ništa hotela popustiti in prišlo je do glasovanja. Ljubljanski in sa-

rajevalski delegati so glasovali za to, da ostane glasilo v Ljubljani in Beograjska sta morala kapitulirati. Po daljši debati je bilo tudi rešeno vprašanje financiranja glasila. Razpravljali so še o pomemb-nih stanovitvah zadev, predvsem o pri-pravah na zakonito plačilo stanovitvah pravic. Istodnevno bodo načrt za uredbo o diplomiranih tehnikih, in sicer v okviru okoliščinah zakonov, ki odredajo delokrog pomembnih tehniških poklicev. Sklenjeno je bilo tudi, da sekcije ne bodo vlagale no-benih sponzoric in predlogov na pristojna mesta brez vednosti centrala.

Zborovalci so si tudi ogledali vzorne šolske delavnice, ki jih je jim razkazal ravnatelj ing. L. Novak.

Občni zbor je pokazal zrelost diplomiranih tehnikov ter lahko pričakujemo, da bo njihova organizacija delovala za interese tehniškega stanu in napredka države tudi po tej, ko bo njen sedež v Beogradu.

Užaljeno častihlepje motiv umora

Slavni ameriški zvezdoslovec prof. Acosta je umoril svojega tovariša prof. Bellana

Med najslavnejše ameriške zvezdoslov-ce prištevajo Ansaldo Bellana in Migue-la Acosta, ki sta delovala na največji in najmodernejši opremljeni zvezdni la-tinske Amerike v Lima. Neke noči je po-klisal Acosta uredništvo najbolj razširje-nega lista peruanske prestolnice in spori-klil uredništvo, da je odkril na nebu no-vo stalnico, tako zvano Novo. To je zvez-da, ki izžareva posebno močno svetlobo in ki je nastala po ogromni katastrofi v vse-mirju. Zvezdoslovec je pa telefoniral takoj potem policijskemu ravnateljstvu in sporočil, da je našel v observatoriju trup-lo svojega kolega Bellana. Učenjak je bil zaboden in bodalo je še ticalo v njegovem hrbtu.

Preiskava je bila poverjena inspektorju Martinezu, ne samo zato, ker je naj-boljši detektiv svoje domovine, temveč tudi zato, ker je navdušen zvezdoslovec. Martinez je še iste noči ugotovil, da je nekdo vdrl k Bellanu. Našel je tudi odli-se zločinčevih prstov. Policija je kmalu ugotovila, da gre za znanega, že večkrat kaznovanega tolovaja. Takoj so ga areti-rali in mu je priznalo, da je hotel v uče-njakovo stanovanje vlomiti. Odločno je pa-tal, da bi bil v kakršnikoli zvezi z umo-rom. Toda na drugi strani je priznal, da je bodalo, s katerim je bil Bellano zabo-den, njegovo, da je pa hotel z njim samo zločiti ključavnice.

Detektiv ni dvomil o tem, saj je dotični tolovaj znan po svojih drzihi vlomih, ni-koli pa se ne prelevi krvi. Tedaj se je de-tektiv spomnil, neznanje malenkosti, ki jo je bil opazil, ko je prišlo k obse-ruatorji. Kot zvezdoslovec opazil je hotel

pogledati skozi daljnogled novo odkri-to stalnico in ko je storil za njim profesor Acosta isto, je najprej prilagodil daljnogled svojemu očesu. On torej ni mogel bi-ti zadnji, ki je pred inspektorjem rabil daljnogled. Martinez se je ponovno napa-til v zvezdom, kjer je pregledal belež-ke obeh zvezdoslovcev o njunem opa-zovanju nove zvezde. Ugotovil je, da zvez-de ni odkril Acosta, temveč umorjen Bellano.

Ni bil to prvi primer, da je dalo uža-ljeno častihlepje pobudo za zločin. Zato je Martinez aretirati prof. Acosta. Sprva je zvezdoslovec zločin tajil, kmalu se je pa vdal in priznal, da je svojega tova-riša umoril. Profesor Bellano se tistega večera ni dobro počutil in zato je prošil Acosta, naj ga nadomestuje. Ob vlomil-čevem prihodu je bil v sobi Acosta, Bel-lano je pa sedel pri daljnogledu v ob-servatoriju. Acosta se je vilmilca ustra-šil in zbežal je k Bellanu, da bi ga po-klisal na pomoč. Le-ta ga pa ni hotel po-slušati, temveč mu je ves srečen pripo-vedoval o svojem odkritju. Potem sta skupaj odšla v sobo, iz katere je vilmil-ec že davno pobegnil. Samo njegovo bo-dalo je bilo ostalo na tleh. Užaljen v svo-jem častihlepju je Acosta sklenil Bellana umoriti. Bil je prepričan, da bo kaj la-hko odvrnil od sebe vsak sum, saj bo po-licija mislila, da je umoril njegovega to-variša vilmilca. Zato je pograbil bodalo, ga zasadi Bellanu v hrbet in odšel v observatorij telefonirati policiji. Umor je bil torej dobro premišljen, vendar je pa Acosta storil napako. Če bi bil pred pri-hodom policije prilagodil pogled svoje-mu očesu, bi sum ne bil padel nanj.

Indijski petorčki

Slovese Dionneve petorčke v Kanadi so dobile konkurenco v Britaniji. Zastoji In-dij. Iz Bombayja namreč poročajo, po Ho-lan-je rodila žena siromskega kmetu Po Hla-na v Sagalpu v Britaniji. Sagal-je je majhna naselbina v džungli, kjer daleč naokrog ni nobenega zdravnišča. Mala Birmanka, Ma Nyein je porodila šest otrok brez zdravniške pomoči, samo s pomočjo babice, ki še vedno strže otrokom in materi. En otroček je kma-lu po porodu umrl, drugi se pa počutijo dobro.

Vlada hoče prevzeti petorčke pod svo-jo zaščito, da bodo vzgojeni na javne stroš-ke, ker bi siromski kmeti tako velikega prirastka v družini ne mogli preživ-ljati. Oče je na polju zvedel, da mu je rodila žena šestorčke. V naselbino so po-slali zdravnik, ki se bodo zavzeli za ma-ter in otroke, navezane zaenkrat zgolj na dobra srca svoje siromske okolice.

Francija utrjuje meje

Francoska armada z vso vnamo izpo-lnjuje oborožitve Maginotove linije. Vojski polnijo skladišča streliva. Živil in pogonskih snovi. Zaloge se bodo postop-no izpolnjevale po potrebi in obnav-ljale, da bo Maginotova linija stalno na višku, pripravljena na obrambo franco-ske meje. Samo trije ljudje na svetu v vrhovnem poveljstvu francoske narodne obrambe poznajo vse načrti Maginotove linije in njeno izgraditve v podrobnosti. Poveljniki posameznih odsekov poznajo sa-mo svoje področje. Vsak odsek je samo-stojen in se lahko brani neodvisno od

druga, čeprav bi bili sosedni odseki iz-ločeni iz boja.

Izveščani prometni strokovnjaki po-znajo dolžino komunikacije v Maginoto-vi liniji, ne poznajo pa ostalih naprav. Skrbno čuvana tajna je zavarovanje Ma-ginotove linije pred vojnimi. Tudi če bi bil kdo pripravljen izdati, kar ve o utr-dbah in v dotičnem odseku bi brž ukrenili vse potrebno, da bi se napadalcev načrt izjalovili. Obenem z zalaganji dobiva Ma-ginotova linija tudi nove topove proti tankom, ki jih razmeščajto tako, da je mogoče hitro nadomestiti vsako uničeno baterijo. Izpolnjujejo tudi utrdbe na vzhodni meji z novimi topovi, ki so baje najboljši na svetu. Vsi odseki Maginoto-ve linije so zvezani z glavnim poveljstvom po mreži brezžičnih telefonskih naprav.

Premoga je v zemlji še mnogo

Glede zaloga premoga v zemlji si nam ni treba beliti glave. Strokovnjaki so iz-računali, da je v zemlji premoga še do leta 5638. V Zenevi se je sestala te dni mednarodna premogovna konferenca, ki se peča tudi s tem vprašanjem. Ugotov-ljeno je bilo, da se je od leta 1925 do 1935 konzum premoga povečal kakor še nikoli. Največ premoga imajo v zemlji Zedinjene države in sicer 1.975.000 milijonov ton. Na drugem mestu je Sovjetska Rusija, ki ima premoga 1.075.000 milijonov ton. Nemčija ga ima 289.000 milijonov, Ka-nada 288.000, Kitajska 220.000, Anglija 200.000, Poljska 138.000 milijonov. Vrstni red je nekoliko drugačen, kakor vrstni red držav z letno proizvodnjo premoga.

Ce bi Rusija pridobivala na leto 30.3 milijone ton premoga, bi ji zadostoval la-sten premog za 35.478 let. Ce bi Ameri-ka pridobila letno povprečno 335.8 milijo-nov ton premoga, kakor zdaj, bi ji zado-stovale lastne zaloge za 388 let. Anglija ima lastnega premoga za 388 let, če bi bil konzum tak, kakor je zdaj.

Kuharica bi morala biti

Pred 32 leti je dobil šofer avtomobila O. Gustafsson v Stockholmu pismo od svojega brata iz Malmoe. Rodila se mi je hčerka, piše brat, in dobila bo ime Greta. Vesel sem se sicer, toda večje veselje bi imel s sinčkom. Dekle stane mnogo denarja in nikoli ne dobi pošteno plačane službe. Mi smo pa siromašni. Veseli sem se, da mi bo sin na stara leta pomagal. Oče se je pa prepiral o nasprotnem, kaj-ti Greta, znana zdaj po vsem svetu kot Greta Garbo, je dobila naravnost slajno plačano mesto.

Pismo imam še zdaj shranjeno, — pri-poveduje stari Gustafsson, — in rad ga znova preberem, ko čitam v novinah po-ročila o uspehih naše Grete. Pred 30 leti smo bili siromašna rodbina. Dobro se spominjam Greta, ko je bila še otrok. Bi-la je slabotna in precej poredna. Rada se je igrala z dečki na ulici tudi še ko ji je bilo osem let. Nekoč je padla z ograje in si globoko razrezala stegno. Mislim, da mora še zdaj imeti brazgotino na stegnu. Ker sem delal v velikem mestu, mi je brat nekoč pisal, naj preskrbim Greti kru-žo. Rad bi jo bil spravil k velikemu kro-jarskemu podjetju Hobson & Brain, pa ni šlo. Tako je ostala Greta v Malmoe in oče sam je izposloval pri neki družini, da bi jo bili sprejeli za pomočnico, da bi se na-učila kuhati.

V decembru 1922 sem dobil od brata drugo pismo, ki sem ga tudi spravil. Pi-sal mi je: Greti so šinile v glavo čudne misli. Noče k rodbini, kjer sem ji pre-skrbel službo in odlično odplačilo, da bi postala kuharica. Neka tovarišica jo je pregovorila, da sta se pridružili potujoči gledališki družini.

Iz Poljčan

Povedan je Dravinjski dolini. Po vročih dnevih je nenadoma spet nastopilo deževno vreme. Dravinjska dolina je po nalih zad-njih dveh dni zopet pod vodo. Povedan je doseglj višek v nedeljo popoldne. Nekateri prebivalci so bili popolnoma pod vodo. Tako je bila pod vodo cesta na Sp. Poljčane, prav-tako je bil onemogočen prehod v Studence, ker je bila cesta proti Studentam pod vodo. Pod vodo je bila tudi cesta na spodnjem de-ku proti Majšperku. Razen tega je povročila voda mnogo škodo tudi fízolu, koruzi in krompirju, ker so njive v bližini Dravinje pod vodo. Popravljen je bila danes tudi ce-sa iz Sp. Poljčan v Poljčane. Zbirajo se še vedno nevarni oblaki, ki ne obetajo nič do-brega.

— Is šole Poljčan. Tudi naš Sokol je imel dan pripravljeno. Zbor je bil včeraj na letnem telovadšču ob 15. uri. Zbranim pripadnikom je brat starosta na kratko ob-razložil pomen dneva. Celotni spored zaradi deževnega vremena ni bil mogoč. Vsi oddel-ki, ki so v zimskem času zaradi pomanjka-stre preživeli, so pričeli z redno telova-dbo na prostem ter se pridno vežbajo in pripravljajo za letni nastop, ki bo predvido-mo združen z otvoritvijo letnega telovadiš-ča, ob koncu junija. Okoliška bratska dru-štva in Sokoli naokolišeno občinstvo opozar-jamo na našo veliko ljudsko tombolo, ki bo 19. junija na dvorišču gostilne brata Ma-horiča. Tombol je 10, med njimi 3 kolese in pohištvo. Čisti dobiček je namenjen za gra-dnjo šolskega doma.

K. KIRCHBERGER:

Malokaj,

roman otok gobavecu

— Jezi se na vas, — je dejala Pamela smeje.

— No, le počakaj, ti že pokažem! — je dejal Sketch osramočeno.

— Ne boste je pretepal! Pamela je stala boje-vito in zakrivala Niko s svojim telesom.

Sketch je dejal zamisljeno:

— Nikoli je nisem udaril — do danes. Čudno je, kaj more storiti ženska z moškim. Nerad priznam, da se igram z vami. Da — spoznati se na konje in na ženske? Potem je pa izpraznil pipo in jo znova nabasal.

— Mnogo kadite, — je dejala Pamela.

Ustavil se je, in jo pogledal izpod čela, potem je pa previdno izpraznil pipo in naenkrat jo je sr-dito zalul v goščo.

— Z jezo to ne pojde, — je pripomnila po krat-kem molku, ko sta bila že deset korakov naprej. Sketch se je vrnil in jel iskati pipo v grmovju.

— Pomagajte mi vsaj iskati jo. Dva šilinga sem plačal za njo, — je mrmral ozlovoljeno.

Potem pa ni mogla spraviti iz njega nobene be-sede več. Trdovratno je molčal in na nobeno njeno

30

vprašanje ni odgovoril. Bil je trmast in Pamela se je zasmejala.

Ta veliki mož, ki je znal s pestjo pobiti človeka in streljati liki mali bog, je bil prav za prav velik otrok.

Pripela sta do drevesa damba-klutuka in tu se je ustavil: Nikie je bila nemirna. Ozirala se je ne-prestano na močvirje pred seboj in cvilila skozi nos.

— Po pravici rečeno, ne veseli me, da sva kre-nila sem, saj vendar veste, kaj se govori o tem tu — Mislite na strahove? Ali se bojite? — je vpra-šala posmehljivo.

— Ne mislim na strahove. Kar pogledajte Niko. Nevarnost voja. Na vašem mestu bi se vrnil do-mov in — A vi?

— Jaz? No, jaz pojdem seveda naprej, ker sem si že davno hotel ogledati ta Berggræflov dom. — Z vami pojdem. Ne bojim se strahov! Sicer pa — bila sem tu že stokrat sama, — je dejala od-ločno.

Vzravnal se je in jo prestrašeno pogledal.

— Toda nikoli več ne smete sami sem, ker —

— Ker — tu — zdi se mi — potem mu je pa-beseda zastala v grlu in dejal je med zobmi: — pa pojdiva skupaj naprej, toda tiho, če vam je življenje drago.

— Saj nama ne grozi nobena nevarnost.

— Kar pogledajte Niko, kako nervozna je. Morali

bi jo že poznati, — je zašepetal in se plazil na-prej liki mačka.

Plazila sta se po močvirju in večkrat sta se do kolen vdrla vanj. Nikie je hodila spredaj in z dviglenim gobcem je oprezno vsesavala zrak. Kar je počnila pod grm in se ozrla.

Sketch in Pamela sta se priplazila do grma in legla na suh prostorek. Pamela je pogledala na-peto predse, toda ničesar ni opazila. Kar ji je Sketch stisnil roko in zašepetal:

— Nikar se ne ganite! Dvajset korakov pred na-ma — pogledajte na levo!

Pamela se je ozrla tja in nepremično obležala na svojem mestu.

Na vsojaki travi so ležali možje. Bili jih je mo-ralo deset. Ležali so povsem brezskrbno in eden izmed njih je razlagal nekaj z rokami.

Potem je opazila eno postavbo, šepešo pod nizkim grmovjem in držalo cigaro v ustih. Ni hotela verjeti svojim očem!

Mož, ki je kadil cigaro in zamisljeno poslušal, je bil — njen oče.

— Kaj je to tu? — je zašepetala.

Sketch se je pa brž zatislil z roko usta.

Takega še ni videla. Bilo je v njem nekaj nasi-lniškega, krvoločnega. Potem se je pa obrnil in ji pomežnil, naj mu sledi: Ostrmela je nad njegovi-mi kretnjami v močvirju. Lezel ni, niti se ni plazil, to je bilo pravo, kajže zvižanje — neslišno. Opetovano se je skrbno ozrl, ko je pod njenim te-

lesom zahrustalo suho steblo, potem je pa zado-voljno pokimal z glavo.

Nikie se je plazila ob njem. Ta mož in ta žival sta bila na lovu. To se je čutilo iz vsakega njunega giba.

Ustavili so se dobrih deset korakov od ležečih mož in obležali nepremično. Priplazila se je do vi-šine Sketcheve glave in stisnila glavo v travo. Kaj dela tu njen oče? Kakšna čudna družba je to?

Ti dve vprašanji sta ji rojili po glavi in mraz jo je spreletaval po vsem telesu.

Kar je zaslišala glas moža:

— Kaj porečete k Nieaufu?

— Začnimo raje na Lofango — že zavoljo do-mačinov.

— Hudiča! Nieaufu nam povsem ustreza. Tam so same rečine, kjer se da blago imenitno skriti. Tedaj je pa izpregovoril njen oče:

— Priporočam vsaj dva meseca miru. Saj ven-dar ni mogoče prevaliti vsake ugrabitve deklet na domačine, a zadnje čase je bilo tega že kar preveč.

Ni razumela. Vedela je samo ali čutila, da gre tu za nekaj grdega, zelo grdega. Sketcheva roka je krepko stiskala njeno in tako je bila Pamela prisiljena molčati.

— Kje bo bodoči trg? — je vprašal nekdo iz družbe.

— V Perziji. Tam smo sklenili dve kupčiji. Po-trebujejo osem domačih deklet.

In tedaj se je zgodilo nekaj, česar Pamela do smrti ni mogla pozabiti.